

# BALANS

The background of the lower section is a solid blue color. It features several overlapping circles of varying sizes and shades of blue, creating a modern, abstract design. The circles are positioned in the upper left and lower right areas of the blue field.

**Jaarrekening  
2017**

# JAARREKENING

Opgesteld door: Vereniging Balans te De Bilt

## INHOUDSOPGAVE

Naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	1
Doelstelling	1
Samenstelling bestuur	1
<hr/>	
DIRECTIEVERSLAG	2
<hr/>	
FINANCIEEL VERSLAG	5
<hr/>	
Geconsolideerde Balans per 31 december 2017	5
Geconsolideerde Staat van baten en lasten over 2017	6
Kasstroomoverzicht geconsolideerd	7
Grondslagen van waardering en de bepaling van het exploitatieresultaat	8
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	11
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	15
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2017	16
Toelichting op de geconsolideerde lastenverdeling	20
Balans per 31 december 2017 Oudervereniging Balans	25
Staat van Baten en Lasten over 2017 Oudervereniging Balans	26
Toelichting op de enkelvoudige Balans en Staat van Baten en Lasten	27
Ondertekening van de jaarrekening	28
<hr/>	
Overige gegevens	29
Controleverklaring	30
<hr/>	
BIJLAGE	
<hr/>	
Begroting 2018	31

# ALGEMEEN

## Naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

In dit jaarverslag is de jaarrekening over 2017 opgenomen van de Vereniging Balans te De Bilt. Met ingang van 2016 is de Stichting Steunfonds ten behoeve van ontwikkelings-, gedrags- en leerproblemen te Bilthoven in de consolidatie opgenomen.

## Doelstelling

De vereniging is een oudervereniging die zich ten doel stelt het op landelijk niveau behartigen van de belangen van ouders van kinderen en (jong) volwassenen met ontwikkelingsstoornissen bij leren en/of gedrag, waaronder ADHD en dyslexie. De Vereniging Balans is opgericht bij notariële akte d.d. 29 september 1987.

## Samenstelling bestuur

Harteveld, G.M.W.

Heuvel van den, M.P.L.

Holzmüller-Boereboom, H.P.G.M.

Middelhoff, L.A.J.M.

Hendriks-Muijs, M.A.A.M.

Staal, W.G.

# DIRECTIEVERSLAG

## Activiteiten

Het wordt steeds moeilijker om Balans binnen een marginale financiële ruimte te vernieuwen en te professionaliseren. Want ondanks dat Balans een gezaghebbende partij met veel impact is in de wereld van onderwijs, kreeg de vereniging in 2017 opnieuw te maken met ledenverlies. En dat terwijl Balans, als gevolg van het wegvallen van een groot deel van de overheidssubsidie in 2016, voor haar voortbestaan juist afhankelijker is geworden van leden. Een zorgwekkende ontwikkeling waarvoor in 2018 een antwoord zal moeten worden gevonden. Intern heeft Balans de samenwerking in de bedrijfsvoering binnen de personele unie met de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) verder geoptimaliseerd. Met de NVA is in 2014 een bestuurlijke fusie aangegaan, als voorloper van een juridische fusie. Daarbij is het uitgangspunt dat flexibele en vaste inkomsten in evenwicht moeten zijn met de flexibele en vaste uitgaven. Daarbij treedt wel een spanning op inzake wat dan nog haalbaar is, zeker omdat het ledental blijft dalen en externe financiering voor projecten moeilijk is. Er is veel verantwoordingsplicht terwijl de vereniging juist veel aandacht aan inhoudelijke missie moet besteden.

Extern gaf Balans als netwerkorganisatie ruimte aan derde partijen, als podium of in een samenwerking. Bij Balans komt veel kennis samen: ervaringskennis van ouders en hun kinderen, en van hulpverleners, artsen, onderzoekers, onderwijsprofessionals, werkgevers en meer die zich vanuit hun eigen perspectieven en vakgebieden inzetten voor onze doelgroepen. Balans wil deze kennis beter delen met haar leden en anderen om alle ouders en kinderen voldoende perspectief te bieden. Omdat Balans dat niet alleen kan vinden we het belangrijk om de mensen en organisaties bij wie we onze kennis opdoen een podium te bieden, via bijvoorbeeld de vernieuwde website.

Balans lobbyde in 2017 voor meer aandacht voor dyslexie en hulpmiddelen op het gebied van dyslexie. Met succes, in 2018 zal een omvangrijk stimuleringsprogramma starten dat wordt gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs. Het Expertisecentrum Nederlands is penvoerder, Balans heeft een plek in de stuurgroep.

Na de Tweede Kamer stemde in februari ook de Eerste Kamer voor het instemmingsrecht voor ouders van zorgleerlingen op het gebied van ondersteuning op school. Balans maakte zich hier sterk voor.

In 2017 werkte Balans mee aan de Academische Werkplaats ADHD en druk gedrag, een door ZonMw gefinancierd samenwerkingsproject van onder andere Accare Kinder- en Jeugdpsychiatrie, de Vrije Universiteit en de Rijksuniversiteit Groningen. En er is een begin gemaakt met een nieuwe richtlijn voor DCD, samen met DCD Netwerk Nederland.

## Financiën/resultaten

Balans heeft in 2017 een verlies geleden van € 129.238. Hoewel het resultaat de afgelopen jaren positief was, werd dit steeds minder (in 2014 € 157.026, in 2015 € 138.420 en in 2016 € 30.896). Na bestemming van dit resultaat daalt de reserve eigen vermogen naar € 13.386. Alle bedragen zijn inclusief de Stichting Steunfonds die in de jaarrekening is geconsolideerd met Balans.

Balans is in 2017 verder geconfronteerd met een drastische afname van de inkomsten langs alle verschillende bronnen, minder inkomsten uit leden door dalend aantal leden, teruglopende overheidssubsidies en minder projectinkomsten. Hoewel er voor 2017 al een negatief resultaat was begroot van € 12.751 viel het uiteindelijke resultaat nog tegen. De verschil in negatief resultaat heeft verschillende redenen.

Om de informatievoorziening naar leden en niet-leden verder te verbeteren en moderniseren is geïnvesteerd in een nieuwe website. De uitgaven hiervoor waren totaal € 130.000 waarvan was € 96.000 voor personeelskosten voor het ontwikkelen van de website, maar ook voor het vullen en up-to-date houden. Bij het opstellen van de begroting was de verwachting dat alle kosten geactiveerd konden worden. Dit was voor de personeelskosten echter niet het geval. Dit leidde tot een materiele tegenvaller in de begroting. Hier tegenover staat dat deze lasten niet naar de toekomst doorgeschoven zijn.

In de begroting was geen rekening gehouden met kosten voor de Advies en Informatie Lijn (AIL). Later is gezien de vraag vanuit de leden hiernaar toch besloten hiermee een doorstart te maken.

Hoewel er voor 2017 geen onderzoekskosten waren begroot zijn er uiteindelijk diverse onderzoeksprojecten gestart waaraan Balans een belangrijke bijdrage heeft geleverd, namelijk: Expert team balans, Hulpmiddelen dyslexie, Richtlijn DCD, en Partnerschap Ouders in Onderwijs. Hiervoor waren er € 23.765 extra uitgaven.

De uitgaven voor de Academy vielen tegen. Oorspronkelijk was er rekening gehouden met de inzet van een medewerker voor een half jaar. Uiteindelijk hebben er drie mensen langere tijd uren voor gemaakt. Voor de Ouderpower cursus waren er minder inkomsten omdat er door het vertrek van de projectleider eind april minder trainingen zijn gegeven.

Omdat in 2017 duidelijk was dat er op het gebied van synergie in de samenwerking met de NVA het maximale was gerealiseerd en het resultaat met ongewijzigd beleid de komende jaren alleen maar verder zouden verslechteren is een uitgebreid strategietraject gestart. Zo is er een uitgebreide enquête onder de leden gehouden waarvan de resultaten zijn teruggekoppeld en besproken met de afdelingsvoorzitters. Ook is er input opgehaald bij bestuur, centraal bureaus en de regio's. Omdat de organisatie dit niet op eigen kracht kon is de hulp ingeroepen van een externe specialist. De kosten hiervoor waren ook niet begroot.

Tenslotte heeft het bestuur zeer zorgvuldig gekeken naar de toerekening van kosten/baten NVA en Balans hetgeen geleid heeft tot aanpassingen die veelal ten gunste van de NVA zijn uitgevallen.

### Directie en bestuur

In 2017 is het bestuur naast de jaarlijkse ALV vijf keer bijeengekomen voor een reguliere bestuursvergadering, en twee maal voor een strategische sessie.

Directie en bestuur hanteren een directiereglement, waarin de verantwoordelijkheden en bevoegdheden

van de directie worden beschreven en werken volgens een planning en control cyclus. Balans hanteert voor haar beloningsbeleid de "regeling beloning directeuren Goede Doelen Nederland". In het verslagjaar valt Balans onder de "Overgangsregeling van Goede Doelen Nederland" en blijft binnen de daarin gestelde norm. De directeur heeft een vast contract voor 55,56%.

Bestuursleden worden benoemd door de Algemene Leden Vergadering, hebben een zittingsduur van 4 jaar, en er is een rooster van aan- en aftreden. Voor dat rooster en de relevante nevenfuncties van bestuur en directie wordt verwezen naar het jaarverslag.

Mede in het licht van de strategische keuzes die NVA en Balans in 2018 moeten gaan maken is het bestuur begin 2018 met directeur Swanet Woldhuis overeengekomen dat de arbeidsovereenkomst per 1 april 2018 is beëindigd. Eind maart 2018 heeft zij afscheid genomen na ruim 4 jaar van medewerkers en relaties. Martine Muller, die als adviseur ook het strategisch project al onder haar hoede had, heeft van het bestuur ook de interim directie als opdracht gekregen.

### Toekomst visie

Om de organisatie financieel gezond te kunnen managen zou er naar gestreefd moeten worden om de komende jaren geleidelijk een continuïteitsreserve te bereiken van 50% van de vaste kosten. En zou de liquiditeit stabiel moeten zijn en steeds ruim een half jaar vooruit positief.

De afgelopen jaren zijn de inkomstenbronnen van Balans echter structureel veranderd. Het verdienmodel van Balans is met name gebaseerd op inkomsten uit contributies van particuliere leden. Het leden aantal van patiëntenorganisaties en ook dat van Balans daalt al jaren gestaag en daarmee haar inkomsten.

De overheid heeft haar subsidies richting patiëntenorganisaties de afgelopen sterk gereduceerd. In 2016 is de subsidie dramatisch gereduceerd door het discontinueren van de subsidie voor de I&A lijn. De enige formele overheidssubsidie nu is die vanuit VWS voor patiëntenorganisaties van € 45.000.

Om de dalende inkomsten vanuit de overheid en contributies van leden te compenseren zijn de laatste jaren allerlei commerciële activiteiten ontplooid. Daar de organisatie noch de budgetten nog de capaciteit en expertise voor deze activiteiten heeft hebben ze niet het gewenste resultaat gebracht. Daar alle capaciteit en middelen die er was aan die activiteiten is gegaan hebben ze de situatie eerder verslechterd daar er geen middelen en capaciteit meer was voor reguliere dienstverlening (kennis en advies, belangenbehartiging en lotgenotencontact).

Om de overhead te reduceren en gebruik te maken van schaal voordelen zijn Balans en de NVA in 2014 een bestuurlijke fusie aangegaan, als mogelijke voorloper van een juridische fusie. Daarbij is het uitgangspunt dat flexibele en vaste inkomsten in evenwicht moeten zijn met de flexibele en vaste uitgaven. Het samen gaan met de NVA die zelf ook in een slechte financiële positie verkeerde heeft niet de verwachte schaalvoordelen gebracht.

De organisatie heeft de afgelopen jaren sterk gereorganiseerd met enerzijds wel kostendaling als gevolg, maar anderzijds ook minder capaciteit zowel kwantitatief als kwalitatief. Ook is groot aantal taken stopgezet of verminderd zoals het minder vaak uitkomen van het magazine en minder pagina's; het stopzetten van de informatielijn.

Dit heeft logischerwijs ook niet bijgedragen aan het behoud en de werving van nieuwe leden. De situatie van Balans is niet positief en de vooruitzichten zijn niet goed. Het werkveld van de organisatie is breed, zowel qua ontwikkelingsstoornissen waar zij zich op richt als het werkveld opvoeding, onderwijs en zorg. Met de beperkte financiële middelen die Balans tot haar beschikking heeft is het niet mogelijk om op alle vlakken de benodigde dienstverlening te leveren. Het is tijd om ingrijpende strategische keuzes te maken. Om die te kunnen maken is eind 2017 een adviseur ingehuurd om een heldere analyse te maken en te adviseren over de strategische koers. De uitkomsten hiervan zullen naar verwachting tegen de zomer ter goedkeuring aan de Algemene Leden Vergadering van Balans worden voorgelegd. Bij dat traject krijgt ook het verdere fusietraject veel aandacht, omdat goed naar de meest passende samenwerkingspartners moet worden gekeken.

De Bilt, mei 2018

M. Muller  
Interim manager

# FINANCIEEL VERSLAG

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER  
2017 NA RESULTAATBESTEMMING

## ACTIVA

<b>Vaste activa (1)</b>	<b>31-12-2017</b>	<b>31-12-2016</b>
Materiële vaste activa	20.447	18.570
Immateriële vaste activa	69.920	13.956
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>90.367</b>	<b>32.526</b>

  

<b>Vlottende activa (2)</b>	<b>31-12-2017</b>	<b>31-12-2016</b>
Vorraden	2.443	6.684
Debiteuren	90.429	162.315
Vorderingen en overlopende activa	107.863	126.824
Liquide middelen	379.390	503.338
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>580.125</b>	<b>799.161</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>670.492</b>	<b>831.687</b>

## PASSIVA

<b>Reserves en fondsen (3)</b>	<b>31-12-2017</b>	<b>31-12-2016</b>
Algemene reserve	143	29.208
Continuïteitsreserve	13.243	113.416
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b>13.386</b>	<b>142.624</b>

  

<b>Voorzieningen (4)</b>	<b>31-12-2017</b>	<b>31-12-2016</b>
Ontslagvoorziening	34.554	15.733
<b>Totaal voorzieningen</b>	<b>34.554</b>	<b>15.733</b>

  

<b>Kortlopende schulden (5)</b>	<b>31-12-2017</b>	<b>31-12-2016</b>
Crediteuren	26.643	15.055
Belastingen en premies sociale verzekeringen	30.972	42.339
Overige schulden en overlopende passiva	564.937	615.936
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<b>622.552</b>	<b>673.330</b>
<b>Totaal passiva</b>	<b>670.492</b>	<b>831.687</b>

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>BATEN</b>			
Baten van particulieren (6)			
Contributies	681.078	610.805	751.488
Giften en donaties	21.569	0	50.690
Cursussen	33.918	66.507	67.927
	736.565	677.312	870.105
Baten van bedrijfsleven (7)	4.707	23.975	0
Baten van vermogensfondsen (8)	7.800	0	2.100
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten (9)	168.793	249.950	334.951
Baten van loterijorganisaties (10)			
Subsidies van overheden (11)	76.000	45.000	164.000
Baten van andere fondsenwervende organisaties (12)	39.000	39.000	0
<b>Som van de geworven baten</b>	296.300	357.925	501.051
Overige baten (13)	2.789	12.500	9.257
<b>Som der baten</b>	<b>1.035.654</b>	<b>1.047.737</b>	<b>1.380.413</b>
<b>LASTEN</b>			
<b>Besteed aan doelstellingen (14)</b>			
Voorlichting	587.906	491.848	944.989
Belangenbehartiging	65.192	53.111	30.376
Onderzoek	23.765	0	0
Lotgenotencontact	174.272	130.038	21.021
<b>Wervingskosten (15)</b>			
Kosten eigen fondsenwerving	42.514	50.898	27.749
<b>Beheer en administratie (16)</b>	271.398	334.594	325.608
<b>Som der lasten</b>	<b>1.165.046</b>	<b>1.060.489</b>	<b>1.349.742</b>
<b>Saldo voor financiële baten en lasten</b>	<b>-129.392</b>	<b>-12.752</b>	<b>30.671</b>
Financiële baten en lasten (17)	154	0	225
<b>Resultaat</b>	<b>-129.238</b>	<b>-12.752</b>	<b>30.896</b>
<b>RESULTAATBESTEMMING</b>			
Mutatie bestemmingsreserves	-100.173	18.022	1.688
Mutatie Algemene reserve	0	0	0
Mutatie Reserve Steunfonds	-29.065	-30.773	29.208
	<b>-129.238</b>	<b>-12.751</b>	<b>30.896</b>



<b>KASSTROOMOVERZICHT GECONSOLIDEERD</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
	€	€
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Resultaat boekjaar	-129.238	30.896
Aanpassingen voor posten die geen mutatie in werkkapitaal teweegbrengen		
- Afschrijvingen	23.393	9.516
- Mutatie Voorzieningen	18.821	-37.523
Veranderingen in werkkapitaal		
- Mutaties in voorraden	4.241	7.171
- Mutaties in vorderingen en overlopende activa	90.847	141.072
- Mutaties in kortlopende schulden	-50.780	-52.587
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-42.714	98.544
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
Investeringen in vaste activa	-81.233	-18.898
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-81.233	-18.898
<b>Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten</b>	<b>-123.947</b>	<b>79.646</b>
Liquide middelen begin boekjaar	503.338	423.691
Liquide middelen einde boekjaar	379.390	503.338
<b>Mutatie in liquide middelen</b>	<b>-123.947</b>	<b>79.646</b>

# GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN DE BEPALING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

## Algemeen

De Vereniging Balans is opgericht in 1987 en is gevestigd in De Bilt aan de Weltevreden 4a. Geregistreerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 404 80 851.

## Jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende instellingen". De vergelijkende cijfers 2015 zijn waar nodig, slechts voor vergelijkingsdoeleinden aangepast. Dit heeft zijn oorsprong in aanpassingen van de rubricering van enkele vlottende activa en passiva.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

## Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de activiteiten. In 2017 heeft de vereniging een verlies geleden van € 129.238,- en als gevolg van de voortdurende afname in ledenaantallen dalen de structurele baten sneller dan de structurele lasten. Daarnaast heeft de vereniging ultimo boekjaar slechts een vermogen van € 13.386 waardoor mogelijke toekomstige negatieve resultaten snel tot liquiditeitsproblemen kunnen leiden. Positieve resultaten en kasstromen zijn afhankelijk van de effecten van te nemen toekomstige maatregelen. Het bestuur vertrouwt erop dat te nemen maatregelen voldoende effectief zullen zijn en daarom is het bestuur van mening dat het opstellen van de jaarrekening op basis van continuïteit grondslagen gerechtvaardigd is.

## Consolidatie partijen

In deze geconsolideerde cijfers werden opgenomen de cijfers van Oudervereniging Balans (te De Bilt) en de Stichting Steunfonds (te De Bilt). De rechtsvormen van de rechtspersonen blijken uit de statutaire namen.

De doelstelling van de Balans staat vermeld in het jaarverslag onder het punt 1. Algemeen. Het doel van de Stichting Steunfonds is het werven van financiële middelen voor onderzoek, voorlichting, educatie, lotgenotencontact en het onder de aandacht brengen onder het brede publiek, onder auspiciën van Oudervereniging Balans mede in het licht van belangenbehartiging.

Consolidatie vindt plaats voor entiteiten waarmee een groepsrelatie bestaat en waarover overheersende zeggenschap bestaat. Met ingang van begin 2016 zijn de bestuursleden van Oudervereniging Balans en Stichting Steunfonds gelijk. Daarmee wordt voldaan aan het hebben van centrale leiding en wordt door de centrale leiding zeggenschap uitgeoefend over beide entiteiten. Zolang sprake is van gelijke bestuursleden wordt geacht dat er een verplichting tot het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening bestaat. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast.

## CONSOLIDATIEGRONDSLAGEN

Consolidatie is geschied overeenkomstig de bepalingen van RL 650 en RL 217 (Consolidatie), zoals uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit houdt in dat de integrale methode is toegepast. Alle activa en passiva, alsmede de baten en lasten zijn voor 100 % in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen. Er is derhalve geen sprake van een aandeel van derden in het resultaat of in de reserves en fondsen. In feite werden de 2 jaarrekeningen samengevoegd onder toepassing van de methode van consolidatie (eliminieren van onderlinge vorderingen, schulden, baten en lasten).

## Waardering van activa en passiva

### Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als

de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Onderzoekskosten worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Uitgaven voor ontwikkelingsprojecten worden geactiveerd als onderdeel van de vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat het project commercieel en technisch succesvol zal zijn (dat wil zeggen: als het waarschijnlijk is dat economische voordelen zullen worden behaald) en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De afschrijving van de geactiveerde ontwikkelingskosten vangt aan zodra de commerciële productie of ingebruikname is gestart en vindt plaats over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Het jaarlijkse afschrijvingspercentage bedraagt 20%.

#### **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa worden gehouden ten behoeve van de bedrijfsvoering. Zij worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks vermindert met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Vaste inrichting	20%
Inventaris	20%
Automatisering en telecommunicatie	33%

#### **Voorraden**

De voorraden boeken en brochures e.d. worden gehouden ten behoeve van de doelstelling voorlichting. Zij worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

#### **Vorderingen**

Vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. De debiteuren hebben betrekking op de leden van Balans en worden gehouden ten behoeve van de doelstellingen voorlichting, lotgenotencontact en belangenbehartiging.

#### **Voorzieningen**

Een voorziening in verband met verplichtingen wordt opgenomen indien op balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de vereniging heeft een in rechte of feitelijk afdwingbare verplichting;
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting. Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

#### **Reorganisatievoorziening**

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt gevormd indien voor de vereniging een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan.

#### **Schulden**

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

#### **Reserves**

Een continuïteitsreserve kan worden gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Balans ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Als uitgangspunt werd genomen dat uit de continuïteitsreserve gedurende 6 maanden de vaste lasten moeten kunnen worden doorbetaald. De gewenste hoogte van de reserve

zal jaarlijks opnieuw worden bepaald en komt uit op bijna € 282.000,-. Per 31 december 2017 is de continuïteitsreserve uitgekomen op € 13.243.

### **Grondslag schattingen**

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Balans zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

### **Bepaling van het exploitatieresultaat**

#### **Baten**

De baten betreffen de contributies, subsidies en de opbrengst van aan derden geleverde goederen en/of diensten onder aftrek van de verleende kortingen en exclusief omzetbelasting, rekening houdend met per balansdatum nog te factureren leveringen. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

#### **Pensioenen**

De vereniging heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt de vereniging verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

### **TOEREKENINGSMETHODE DIRECTE KOSTEN EN KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE**

De directe personeelskosten worden tegen het werkelijke uurtarief toegerekend naar bestemming op basis van urenverantwoording. Algemene kosten, automatisering en personeelszaken worden vervolgens toegerekend aan de doelstellingen en aan de kosten die als 'Beheer en Administratie' worden gerapporteerd, naar rato van ieders aandeel in de directe personele kosten. De gerapporteerde kosten van Beheer en administratie bestaan, conform de richtlijnen van het VFI, uit de kosten voor ledenadministratie, financiële administratie, algemeen secretariaat, directievoering en bestuur.

### **KASTSTROOMOVERZICHT**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de eventuele rekening-courantschuld bij de bankiers. Koersverschillen, ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de post "Kasstroom uit operationele activiteiten".

# TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

NA RESULTAATBESTEMMING ACTIEF	2017	2016
	€	€
<b>Vaste activa (1)</b>		
<b>Materiele vaste activa</b>		
<b><u>Stand per 1 januari</u></b>		
Aanschaffingswaarde	421.300	416.359
Cumulatieve afschrijvingen	-402.730	-393.214
	18.570	23.144
<b><u>Mutaties in de boekwaarde</u></b>		
Investerings	14.513	4.942
Aanschafwaarde desinvestering	-393.854	0
Afschrijvingen desinvestering	393.848	0
Afschrijvingen	-12.636	-9.516
	1.871	-4.574
<b><u>Stand per 31 december</u></b>		
Aanschaffingswaarde	41.959	421.300
Cumulatieve afschrijvingen	-21.512	-402.730
Boekwaarde	20.447	18.570
<b>Immateriële vaste activa</b>		
<b><u>Stand per 1 januari</u></b>		
Aanschaffingswaarde	13.956	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0
	13.956	0
<b><u>Mutaties in de boekwaarde</u></b>		
Investerings	66.720	13.956
Aanschafwaarde desinvestering	0	0
Afschrijvingen desinvestering	0	0
Afschrijvingen	-10.757	0
	55.963	13.956
<b><u>Stand per 31 december</u></b>		
Aanschaffingswaarde	80.677	13.956
Cumulatieve afschrijvingen	-10.757	0
Boekwaarde	69.920	13.956

NA RESULTAATBESTEMMING ACTIEF	2017	2016
	€	€
<b>Vlottende activa (2)</b>		
Vorraden boeken en brochures	2.443	6.684
<b>Debiteuren</b>		
Debiteuren	110.474	192.315
Overheid en sponsors	5.000	0
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	-25.045	-30.000
Per 31 december	90.429	162.315
<b>Vorderingen en overlopende activa</b>		
Vooruitbetaalde kosten	17.521	24.892
Nog te ontvangen bedragen	13.432	8.918
Omzetbelasting	0	2.015
Pensioenen	23.410	-
Vooruit ontvangen kassier	0	37.000
Nog te ontvangen subsidies	53.500	54.000
Per 31 december	107.863	126.824
<b>Liquide middelen</b>		
Rabobank 865	221.728	188.632
Rabobank 567	18.093	18.061
Rabobank termijn rekening	0	51.115
Rabobank Steunfonds	1.000	29.209
ING 708	135.548	213.610
ING 745	2.746	2.401
Kas	275	309
Per 31 december	379.390	503.338

NA RESULTAATBESTEMMING PASSIEF	2017	2016
	€	€
<b>Reserves en Fondsen (3)</b>		
<b><u>Continuïteitsreserve</u></b>		
Stand per 1 januari	113.416	111.728
Af: Resultaatbestemming	100.173	1.688
Stand per 31 december	13.243	113.416
<b><u>Benodigde Continuïteitsreserve</u></b>		
Voor personeelskosten is benodigd	265.474	
Voor huur en servicekosten	16.784	
Totaal benodigd	282.257	
<b><u>Reserve Balansfonds</u></b>		
Stand per 1 januari	29.208	0
Bij: Ontvangst reserve	0	38.941
Af: Resultaatbestemming	-29.065	-9.733
Stand per 31 december	143	29.208

AANSLUITINGSOVERZICHT RESERVES EN FONDSEN PER 31 DECEMBER 2017:	Totaal	Oudervereniging Balans	Steunfonds
	€	€	€
<b>RESERVES</b>			
Algemene reserve	143	0	143
Continuïteitsreserve	13.243	13.243	0
Totaal	13.386	13.243	143

<b>VOORZIENINGEN (4)</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
	€	€
<b>Ontslagvoorziening</b>		
Stand per 1 januari	15.733	26.256
Bij: opboeken voorziening	34.554	15.733
Af: benutting ontslagvoorziening	15.733	21.173
Af: vrijval ontslagvoorziening	0	5.083
Stand per 31 december	34.554	15.733
<b>Voorziening huur leegstaand pand</b>		
Stand per 1 januari - 27.000	-	27.000
Bij: opboeken voorziening	-	-
Af: benutting voorziening	-	27.000
Stand per 31 december	0	0

Dit betreft een voorziening uit hoofde van het doorlopende huurcontract van het inmiddels leegstaande pand. De voorziening is bepaald op basis van de contante waarde van de nog te betalen huurverplichting tot en met juni 2016. De gerelateerde kosten worden voor 50% doorbelast aan de NVA op basis van de gemaakte afspraken omtrent kostenverdeelsleutels tussen de verenigingen.

Naar verwachting zullen de voorzieningen worden afgewikkeld in een periode korter dan één jaar na balansdatum.

<b>KORTLOPENDE SCHULDEN (5)</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
	€	€
<b>Crediteuren</b>		
Per 31 december	26.643	15.055
<b>Belastingen en premies sociale verzekeringen</b>		
Omzetbelasting	3.399	-
Loonheffingen	27.573	38.271
Pensioenen	-	4.068
Stand per 31 december	30.972	42.339

De schuld aan loonheffingen heeft betrekking op de maand december; loonheffingen worden altijd pas een maand later aan de Belastingdienst afgedragen.



OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA	2017	2016
	€	€
Vooruit ontvangen contributies	361.505	344.956
reservering vakantiegeld	13.512	25.140
Nog te betalen vakantiedagen	6.182	7.813
Reservering overige salariskosten	7.216	6.468
Rekening courant NVA	17.768	9.590
Vooruitgefactureerde omzet	3.434	4.153
Nog te betalen kosten	76.748	20.739
Egalisatierekening huur	10.098	17.077
Vooruit ontvangen subsidies (te besteden < 1 jaar)	39.000	122.500
Vooruit ontvangen subsidies (te besteden > 1 jaar)	0	3.000
Te versturen creditnota's	0	54.500
Vooruitontvangen subsidie voucherproject	29.473	0
	564.936	615.936

De schulden en overlopende passiva hebben, voor zover niet anders vermeld, een looptijd van 1 jaar of korter.

## NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

### Huurovereenkomst pand

Balans en NVA hebben een huurcontract afgesloten met een looptijd tot 31 maart 2021. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt in 2017 € 60.000,- en vanaf 1 januari 2018 € 70.000,-. 44% van deze kosten komt voor rekening van Balans.

### Huurovereenkomst kopieermachine

Van Ricoh worden twee kopieermachines gehuurd tot en met april 2019 tegen in totaal

€ 400,- per maand. Boven de 15.000 kopieën (500 kleurkopieën) komt daar nog een bedrag bovenop van 0,80 cent per zwart-witkopie of 4,50 cent per kleurenafdruk.

### NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN

#### Subsidies van overheden

Door het fonds PGO is 45.000,- toegezegd voor 2018.

# TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Baten van particulieren (6)</b>			
<b>Contributies</b>			
Balans Kids abonnement	38.880	33.241	44.878
Contributie leden	632.744	569.013	694.798
Impulsief abonnement	9.453	8.551	11.811
	681.077	610.805	751.488
<b>Giften</b>	21.569	0	50.690

Het ledenaantal van Balans is gedaald en dit komt ook tot uiting in de inkomsten uit contributies, die met ongeveer € 75.000,- zijn gedaald. De tarieven per lid zijn in 2017 verhoogd van € 49 naar € 60 per jaar. In 2016 is van de Stichting Steunfonds een gift ontvangen van € 40.000.

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Balans Academy</b>			
Cursussen en overige	33.918	66.507	67.927

<b>Baten van bedrijfsleven (7)</b>			
Balans Zoek en Vind	4.707	23.975	0

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Baten van vermogensfondsen (8)</b>			
Balans College Toer	4.000	0	0
Partnerschap Ouders en Onderwijs	3.800	0	0
Samen Sterk 00	0	0	2.100
	7.800	0	2.100

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten (9)</b>			
<b>Onderwijs projecten</b>			
Passend Onderwijs in de Praktijk	82.000	92.000	97.445
Voucher project	53.527	83.000	46.000
Rabo/FPG project	0	0	75.000
	135.527	175.000	218.445
<b>Boeken en brochures</b>			
Bruto omzet	952	3.500	3.580
Kostprijs inkopen	9.456		11.335
Bruto winst	-8.504	3.500	-7.755

De webshop is begin 2017 beëindigd. Er is gedurende het jaar voor ruim € 4.200 aan incurante voorraad afgeboekt.

Advertenties	32.465	56.450	57.945
Symposium	-502	15.000	49.615
Opbrengst telefoon 0900	351	0	5.367
	32.314	71.450	112.926

<b>Baten van loterijorganisaties (10)</b>			
<b>Subsidies van overheden (11)</b>			
Subsidie PGO	61.000	45.000	35.000
Subsidie 5010	15.000	0	129.000
	76.000	45.000	164.000

In 2017 is de subsidie van het PGO met € 15.000 gestegen ten opzichte van 2016. In 2017 is een nabetaling binnen gekomen van Passend Onderwijs 5010 over het jaar 2016.

<b>Baten van andere fondsenwervende organisaties (12)</b>			
Bijdrage NVA in Balans Academy	39.000	39.000	0
<b>Overige baten (13)</b>			
Overige baten	2.789	12.500	9.257

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Lasten besteed aan doelstellingen (14) *</b>			

\*) In de actuele cijfers 2016 en 2017 zijn de indirecte kosten via een opslag op basis van de personeelskosten toegerekend aan de activiteiten. In de begroting is deze systematiek niet toegepast.

<b>Voorlichting</b>			
Balans Magazine	256.086	240.123	299.649
Balans Kids	28.974	39.915	43.636
Balans Nieuwsbrief	5.554	1.121	4.871
Website (1)	161.443	35.772	45.191
Balans Advieslijn (2)	13.925	0	71.840
Steunpunt Passend onderwijs	-80	0	130.509
Symposium (3)	0	17.244	117.922
Kwaliteitsinstituut Dyscalculie	686	0	0
Passend Onderwijs in de Praktijk (4)	7.379	51.367	33.662
Workshops ouders & onderwijs	500	0	36.266
Workshops onderwijs	67.724	79.750	52.737
Academische werkplaats AdHd	199	0	0
PR algemeen	45.515	26.555	0
	<b>587.905</b>	<b>491.847</b>	<b>944.989</b>

- 1) In de begroting 2017 en de actuele cijfers 2016 zijn voor de website alleen de materiele kosten meegenomen. In de actuele cijfers 2017 zijn ook de personele kosten voor het vullen van de nieuwe website, als ook voor het up-to-date houden van de website meegenomen.
- 2) In de begroting 2017 was opgenomen dat de Balans Advieslijn zou stoppen. Later is besloten op beperkte schaal door te gaan met de advieslijn.
- 3) In de begroting 2017 was uit gegaan van 5 kleine symposia gedurende het jaar. Uiteindelijk is dit niet door gegaan en is besloten de Balans College Toer te organiseren.
- 4) In de begroting was meegenomen een bedrag voor project management. In werkelijkheid zijn de gewerkte uren op andere projecten weg geschreven.

<b>Belangenbehartiging</b>			
Belangenbehartiging	65.192	53.111	30.376
	<b>65.192</b>	<b>53.111</b>	<b>30.376</b>

<b>Onderzoek</b>			
Expertteam Balans	1.425	0	0
Hulpmiddelen Dyslexie	20.244	0	0
Richtlijn DCD	130	0	0
Partnerschap Ouders in Ouderwijs	1.965	0	0
	<b>23.764</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

In de begroting 2017 waren geen activiteiten opgenomen op het gebied van Onderzoek.

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Lotgenotencontact</b>			
Afdelingen	23.814	26.197	21.021
Academy (1)	126.175	40.870	50.703
Balans College Tour	4.824	0	0
OuderPower cursus (2)	19.459	62.971	58.003
	174.272	130.038	129.727

- 1) In de begroting was uit gegaan van een medewerker voor een halfjaar. In werkelijkheid is de Academy manager het hele jaar aanwezig geweest tegen hogere kosten. Voor materiele kosten (cursusleiders en cursusmateriaal) was begroot € 4.000, in de praktijk zijn de kosten een kleine € 30.000. De inkomsten van de cursisten lag ook hoger (€ 11.000 begroot versus € 26.000 actueel).
- 2) Vanwege het vertrek van de projectleider OuderPower is de cursus in het tweede halfjaar van 2017 niet meer georganiseerd. Hier tegenover staat ook minder inkomsten uit cursussen (zie het kopje Balans Academy).

<b>Fondsenwerving (15)</b>			
Fondsen- en ledenwerving	42.514	50.898	27.749
<b>Kosten beheer en administratie (16)</b>			
Personeelskosten	227.215	200.398	264.709
Huisvestingskosten	9.483	41.490	14.350
Kantoor- en algemene kosten (1)	29.892	81.787	36.406
Afschrijvingskosten	3.570	10.918	2.863
Directe activiteiten	1.236	0	7.279
	271.396	334.593	325.607

- 1) In de actuele cijfers over 2016 en 2017 zijn de indirecte kosten toegerekend aan de activiteiten.

<b>Financiële baten en lasten (17)</b>			
Rente opbrengsten	154	0	225

# TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE LASTENVERDELING

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE LASTENVERDELING									
Bestemming	Doelstelling				Werving baten	Beheer en administratie	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	Voorlichting	Lotgenoten contact	Onderzoek	Belangen behartiging					
Lasten	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Personeelskosten	369.626	110.243	19.840	54.504	22.828	227.215	<b>804.256</b>	678.650	879.803
Huisvestingskosten	15.427	4.601	828	2.275	953	9.483	<b>33.567</b>	41.490	47.695
Kantoor- en algemene kosten	78.897	15.446	2.678	7.260	3.786	29.892	<b>137.959</b>	81.787	125.788
Afschrijvingen	16.564	1.732	312	856	359	3.570	<b>23.393</b>	27.919	9.516
Kosten directe activiteiten	107.392	42.250	108	296	14.588	1.236	<b>165.870</b>	230.642	286.949
<b>Totaal</b>	<b>587.906</b>	<b>174.272</b>	<b>23.766</b>	<b>65.191</b>	<b>42.514</b>	<b>271.396</b>	<b>1.165.045</b>	<b>1.060.488</b>	<b>1.349.751</b>
bestedingspercentage lasten	50,5%	15%	2%	5,6%	3,6%	23,3%			
bestedingspercentage baten	49,5%	16,8%	2,2%	6,3%	4,1%	26,2%			
bestedingspercentage doelstellingen lasten 73,1%									
bestedingspercentage doelstellingen baten 82,1%									

# JAARREKENING BALANS 2017

<b>Personeelskosten *</b>	<b>Werkelijk 2017</b>	<b>Begroting 2017</b>	<b>Werkelijk 2016</b>
	€	€	€
<b><u>Salarissen</u></b>			
Bruto salarissen	369.229		461.501
Reservering vakantiedagen	-1.631		-490
Reservering vakantiegeld	22.819		31.345
Eindejaarsuitkering	33.038		44.116
<b>Totaal salarissen</b>	<b>423.455</b>	<b>0</b>	<b>536.472</b>
Af: door derden vergoede personeelskosten	23.475		23.220
<b>Per saldo loonkosten</b>	<b>399.980</b>	<b>494.056</b>	<b>513.252</b>
<b><u>Sociale lasten</u></b>			
Sociale lasten	51.250		71.976
Pensioenlasten	35.389		45.247
ZW verzekering	18.200		19.952
Af: ontvangen ziekengeld	-41.069		-46.780
<b>Totaal sociale lasten</b>	<b>63.770</b>	<b>0</b>	<b>90.396</b>
<b><u>Doorbelaste personeelskosten naar / vanuit de NVA in het kader van de afgesproken verdeling van kosten</u></b>	<b>49.942</b>	<b>0</b>	<b>46.271</b>
<b>Totaal loonkosten en sociale lasten</b>	<b>513.693</b>	<b>494.056</b>	<b>649.919</b>

\*) De begroting van de personeelskosten is op hoofdlijnen meegenomen in de begroting.

<b><u>Overige Personeelskosten</u></b>	<b>Werkelijk 2017</b>	<b>Begroting 2017</b>	<b>Werkelijk 2016</b>
	€	€	€
Reiskosten personeel	2.572		582
Deskundigheidsbevordering	288		254
Ingehuurd personeel (incl. freelancers) (1)	273.315	153.963	179.418
Reis en verblijfkosten	3.327		5.079
Diversen	11.068	30.631	44.550
	<b>290.570</b>	<b>184.594</b>	<b>229.882</b>

1) In het eerste halfjaar 2017 is, vanwege ziekte, een tweede adjunct-directeur aangesteld (kosten € 20.000). Over het hele jaar is meer capaciteit ingehuurd voor het maken van het Magazine en het ontwikkelen van de nieuwe website (meerkosten ongeveer € 70.000). In het tweede halfjaar is een interim manager aangesteld om het bestuur te ondersteunen bij het strategietraject. De kosten van de interim manager bedroegen in 2017 € 28.000.

In 2017 waren er 9,9 FTE's (2016 : 10,2 FTE's) werkzaam bij Balans.

Jaarrekening balans 2017	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Huisvestingskosten</b>			
Huur- en servicekosten	21.368	40.180	32.107
Overige huisvestingskosten	12.200	1.310	15.588
	33.568	41.490	47.695

De huisvestingskosten zijn in 2017 lager dan in 2016. Dit is veroorzaakt door een andere verdeling van de kosten tussen NVA en Balans.

<b>Kantoorkosten</b>			
Automatiseringskosten en kosten website	50.070	11.792	41.826
Portokosten	16.095	11.355	15.947
Kantoorbenodigheden en drukwerk	6.723	3.494	6.485
Telefoon- en faxkosten en internet en email	8.114	6.551	7.975
Bankkosten	3.802		7.173
Huur kopieermachine en koffieautomaat	7.056	5.241	11.430
	91.860	38.433	90.837

De automatiseringskosten in 2017 zijn hoger doordat de website van Balans compleet is vernieuwd.

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b>Algemene kosten</b>			
Advies- en beleidskosten	14.817	15.000	9.762
Kosten salarisadministratie	1.667	2.500	2.207
Accountantskosten	13.029	10.000	11.557
Bestuurskosten	9.514	4.367	8.380
Verzekeringen	2.837	4.500	2.683
Overige algemene kosten	4.232	6.988	352
	46.096	43.355	34.941

Advieskosten in 2017 hadden voornamelijk betrekking op de reorganisatie van het personeelsbestand en de afwikkeling van het contract met Jetvertising.

<b>Afschrijvingen vaste activa</b>			
Hardware en software	9.210	8.735	7.238
Website	10.757	17.000	0
Inventaris	3.426	2.184	2.278
	23.393	27.919	9.516



Jaarrekening balans 2017	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
<b><u>Materiele kosten directe activiteiten</u></b>			
Balans Magazine Verenigingsblad	66.745	91.200	115.732
Balans Kids	13.846	10.000	18.031
Impulsief	3.147		5.857
Symposium	0	15.000	57.562
Voorlichting folders brochures boekjes	9.456		11.335
AIL	100		76
Bijdrage afdelingen	3.407	10.000	3.708
Kosten Steunpunt Dyslexie	120		562
Passend Onderwijs 5010	0		2.460
Ouderversterking	0		3.333
Ouderpower cursus	5.403	13.800	20.590
Fondsen- en ledenwervingsacties	18.346	40.000	16.218
Passend Onderwijs in de Praktijk	0	19.500	7.543
Workshops ouders & onderwijs	0		6.329
Workshops onderwijs	16.166	24.642	10.588
Balans Academy	29.132	6.500	7.024
	165.508	230.642	286.949

Aansluitingsoverzicht Resultaat :	Totaal	Oudervereniging Balans	Steunfonds
	€	€	€
Resultaat 2017	-129.238	-100.173	-29.065

### **Bezoldigingen**

Voor de beloning van alle personeelsleden wordt de CAO Welzijn gevolgd.

### **Bezoldiging bestuurders en directeur**

Aan de bestuurders van Balans werden in 2017 behalve onkostenvergoedingen voor gemaakte kosten verder geen bezoldigingen verstrekt (2016: idem). Mevrouw Z.D. Woldhuis werd aangesteld voor onbepaalde tijd als algemeen directeur van Balans. Het betreft een dienstverband van 20 uur per week (parttime percentage van 55,56%).

De opstelling van het inkomen van de directie over 2017 is als volgt:

	S. Woldhuis	
Salaris (betreffende het Balans gedeelte)	44.562	
Vakantietoelage	3.466	
Eindejaarsuitkering	3.916	
Jaarsalaris (Balans aandeel)		51.944
SV lasten (wg deel)		8.011
Pensioenlasten (wg deel)		5.544
(On)belaste vergoedingen/bijstellingen		2.185
Totaal regulier 2017		67.684
Ontslagvergoeding		17.804
Totaal incl. ontslagvergoeding		85.488

Oudervereniging Balans hanteert voor haar beloningsbeleid de "regeling beloning directeuren Goede Doelen Nederland". Op dit moment valt Oudervereniging Balans onder de "Overgangsregeling van Goede Doelen Nederland" en blijft binnen de daarin gestelde norm.

Aan de directie en de bestuurders zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

# OUDERVERENIGING BALANS - DE BILT

## ACTIVA

ENKELVOUDIGE BALANS NA RESULTAAT BESTEMMING	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
<b>VASTE ACTIVA</b>		
Materiele vaste activa	90.366	32.526
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>		
<b>Voorraden</b>	2.443	6.684
<b>Vorderingen</b>		
Debiteuren	90.429	162.315
Overige vorderingen en overlopende activa	107.863	126.824
	200.735	289.140
<b>Liquide Middelen</b>	378.390	474.129
Rekening-courant Balansfonds	857	0
Totaal vlottende activa	579.982	763.269
<b>TOTAAL</b>	<b>670.348</b>	<b>802.479</b>

## PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
<b>RESERVES EN FONDSSEN</b>		
Algemene reserve	0	0
Continuïteitsreserve	13.243	113.416
	13.243	113.416
<b>VOORZIENINGEN</b>		
Ontslagvoorziening	34.554	15.733
Voorziening huur leegstaand pand	0	0
	34.554	15.733
<b>KORTLOPENDE SCHULDEN</b>		
Crediteuren	26.643	15.055
Belastingen en premies sociale verzekeringen	30.972	42.339
Overige schulden en overlopende passiva	564.936	615.936
Totaal kortlopende schulden	593.077	673.330
<b>TOTAAL</b>	<b>670.348</b>	<b>802.479</b>

<b>EKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN</b>	<b>Werkelijk 2017</b>	<b>Begroting 2017</b>	<b>Werkelijk 2016</b>
	€	€	€
<b>BATEN</b>			
Baten van particulieren	736.565	677.312	840.896
Baten van bedrijfsleven	4.707	23.975	0
Baten van vermogensfondsen	7.800	0	0
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	168.793	249.950	334.951
Baten van loterijorganisaties	0	0	0
Subsidies van overheden	76.000	45.000	164.000
Baten van andere fondsenwervende organisaties	39.000	39.000	0
<b>Som van de geworven baten</b>	<b>1.032.865</b>	<b>1.035.237</b>	<b>1.341.947</b>
Overige baten	2.789	12.500	9.257
	<b>1.035.654</b>	<b>1.047.737</b>	<b>1.351.429</b>
<b>LASTEN</b>			
<b>Besteed aan doelstellingen</b>			
Voorlichting	558.841	461.848	944.988
Belangenbehartiging	65.192	53.111	30.376
<b>Onderzoek</b>	23.765	0	0
Lotgenotencontact	174.272	130.038	21.021
	822.070	644.997	996.385
Kosten werving baten	42.514	50.898	27.749
Kosten van beheer en administratie	271.398	333.821	325.608
<b>SOM DER LASTEN</b>	<b>1.135.982</b>	<b>1.029.716</b>	<b>1.349.742</b>
<b>SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN</b>	<b>-100.328</b>	<b>18.022</b>	<b>1.462</b>
Financiële baten en lasten	154	0	225
<b>RESULTAAT</b>	<b>-100.174</b>	<b>18.022</b>	<b>1.687</b>
<b>RESULTAATBESTEMMING</b>			
<b>Toevoeging/onttrekking aan:</b>			
Continuïteitsreserve	-100.173	18.022	1.687
<b>Resultaat boekjaar</b>	<b>-100.173</b>	<b>18.022</b>	<b>1.687</b>

# ALGEMENE TOELICHTING EN GRONDSLAGEN

Voor de algemene toelichting en grondslagen verwijzen wij naar de toelichting en grondslagen van de Geconsolideerde Balans en Staat van Baten en Lasten.

Hieronder vermelden wij de verschillen tussen de Enkelvoudige en de Geconsolideerde Balans en Staat van Baten en Lasten.

Liquide middelen	2017	2016
	€	€
Rabobank 3083344856	0	0
Rabobank 865	221.728	188.632
Rabobank 567	18.093	18.061
Rabobank termijn rekening	0	51.115
ING 708	135.548	213.610
ING 745	2.746	2.401
Kas	275	309
Kruisposten	0	0
Per 31 december	378.390	474.128

Aansluitingsoverzicht Reserves en Fondsen per 31 december 2017	Oudervereniging Balans
<b>RESERVES</b>	€
Algemene reserve	0
Continuïteitsreserve	13.243
Totaal	13.243

Baten uit eigen fondsenwerving			
Contributies	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
Balans Kids abonnement	38.880	33.241	44.878
Contributie leden	632.744	569.013	694.798
Impulsief abonnement		8.551	11.811
	671.624	610.805	751.487
<b>Giften</b>	89.634	69.000	21.481

## BESTEMMING SALDO BOEKJAAR ENKELVOUDIG

Vooruitlopend op de beslissing van de Algemene Vergadering van Afgevaardigden is het negatieve saldo van € - 100.173 als volgt onttrokken aan de Reserves .

- Algemene reserve
- Continuïteitsreserve - 100.173

- 100.173

# Ondertekening van de jaarrekening door de bestuurders

Naam

De Bilt, datum:

Harteveld, G.M.W. (voorzitter)

.....

Holzmüller-Boereboom, H.P.G.M.

.....

Staal, W.G.

.....

Middelhoff, L.A.J.M.

.....

Heuvel van den, M.P.L.

.....

Hendriks-Muijs, M.A.A.M.

.....

## OVERIGE GEGEVENS

# GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van materiele invloed zijn op het resultaat van 2017.

## CONTROLEVERKLARINGEN

Aangezien de maximumbijdrage aan subsidie van het PGO onder de in artikel 18 lid 4 van de Bepalingen Financiële Bijdragen 2005 Stichting Fonds PGO genoemd maximum is gebleven, is geen rapportage opgesteld omtrent de naleving van de bepalingen inzake de financiële bijdragen door de organisatie.

Op de volgende pagina treft u de controleverklaring betreffende de jaarrekening en de andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties aan. Accountantsverklaring - pagina 1